

B é t s.

Aug. 27-dikén reggel, el indúla *Prága* felé a' F. Tsálszárné is, *József* Fő Hertzeggel, 's *Maria Anna*, *Maria Clementina*, és *Maria Amália* Fő Hertzeg Asszonyokkal egygyütt. — Közönséges hír, hogy a' *Prágai* Koronázás nem lesz alább való, ha pompásabb nem a' *Frankofurtumindl.* — Anynyin takarodnak erre *Bétsből*, hogy az ide való Posta-Hivatalnak nem lévén magának elégedendő lovai, parafzt lovakat kéntelenítettett fel venni. — Magyar Gavallérjaink 's Dámáink közzül is fogják egynehányan nevelni ezen pompának fényességét, még pedig reménységünk szerént mindnyájan nemzeti öltözetekben. Gróf *Zichy Károly* 's *Ferentzné*, és Gróf *Pálffy Jánosné* ő Excel. jok lett és nem született Magyar Dámák; de még is olly meg-határozással mentek el, hogy a' fő napokon magyar köntösökben fognak díszeskedni.

Bischofswerder Prusszus Oberster Urat, a' ki fő elzközlője vala a' *Prussziai* Udvarral lejendő új frigyünknek, ezer öt száz arannyal ajándékozta meg ő Felsege a' Tsálszár.

M. *Donáth József* Udvari Tanátsos Úr, *Fogaras-Vidéki* Kapitánysággal váltá fel az *Erdélyi* Kántzelláriánál viseltt Referendáriusságát. Nehány napok múlva le is fog indulni, új Tisztségének folytatására.

Tegnap délután indíttatott le innen, néhai Gr. *Károlyi Antal* ő Kegy. gének *) hóltt teste *Kaplony* (nem *Kapiony*) felé, a' hol Sept. 26-kán fog tartatni isteni szolgálat a' Lelkéért. — Igen szép,

*) A' titulussai közzül, ki maradott vólt közéletbbi *Levelünkben*: A' Nemes Magyar Királyi Testörzök' Kapitánnya.

szép, és példás Testamentomát a' meg boldogúltt Méltóságnak, nem közölhattuk még most a' maga valóságában.

A' *Lengyel* Uraságoknak száma, hova tovább szaporodik itten. Négy nappal is ez előtt 6 hirtők érkeztek egyszerre, a' melyekben mind *Lengyel* Uraságok voltak. Némellyek jószágot is vettek már magoknak *Gallitziában*, 's többé nem akarnak vissza térni Hazájokba. Az Iffjak közzül pedig néhányan az Armádiánknál kerestek szolgálatot, 's találtak is. — — Sok *Frantziák* is kaptak nálunk katonai tisztségeket.

Sokan meg tsalattattak már eleitől fogva, a' magok felől való ítélet-tételekben. Így jártak közelébb néhány ide való Mesterlegények, 's polgári rendből való fejér Személyek is, kik bizván azon kevés gyakorlásokba, melyet mulattság kedvéért tettek ottan ottan némelly magános házakban, engedelmet kértek nagy fittyre, hadd jádzhassanak a' második Udvari Teátromban, melly a' *Karinthiai* Kapu mellett fekszik. Megnyerték, a' mit kértek, 's tegnap estve hozzá is fogtak, temérdek sokaság előtt *Liebesfreit* (*szerelm' hartza*) nevezetű Darabnak jádzásához; hanem bezzeg meg esett nékik szegényeknek, mert a' néző gyülekezet nem győzvén sokáig szívelni mind öltözetjeknek, mind mozgásoknak, mind beszédjeknek, 's magának a' játék-darabnak is alávalóságát, rútúl ki nevette, füttyölte, kukorikolta, ugatta 's virnyákolta őket. — Ebből, az a' tudomány, hogy ne tsak a' maga, vagy néhány értetlen Barátjai' képzelődésének tsalárd tükörében nézze magát az Ember, hogy önnön miségét esmerhesse.

A'

A' Kurir-kotsik h'zzül el vittek már a' napokban egyet a' Ns Sereg' Házától, egy új Kurir' számára.

Berlinből ezeket írja, egy érdeemes útaxó Magyar Barátunk :

„*Béts* Városával, meg van *Berlinnek* az a' hasonlatossága, hogy ez, igen nagy kiterjedésű Város; úgy hogy ha az egyik szélén lakó meg akarja a' másik szélén lakó esmerőssét látogatni, szükség, hogy az útaxóknak szabott magyar hagyás szerént, jó reggel útnak indullyon, hogy még estvére vissza térhessen házához; annyival is inkább, mivel itt nem igen nyűsög, mint *Bétsben* a' Fiakker (piatzokon 's úttzákon álló, és pénzért mindenhová lóto futó kotsis): és ez, egy különbség már *Béts* és *Berlin* között. Különböz abban is *Bétstől Berlin*, hogy ha itt végig néz az ember, a' szélesen 's egyenesen melfze ki-nyúló úttzákon, koránt sem látja azt a' sereglését a' Népnek, mint a' millyen minden nap szokott lenni *Bétsben*. A' mi leg inkább szokott itt mozogni az úttzákon, többnyire mind Katonaság. Ebből állanak ugyan is neműsak a' Talyigások, kik ásítózva várják a' munkát, hanem a' gyümölts kufárok, kefe árulók, 's még a' ringyrongy szedők is. — — Nyári mulató helye egélz *Berlinnek*, az úgy neveztetett *Thiergarten*. Ez, egy fenyves és tölgyes, sétáló helyekre metizegetett, de homályos erdő. Vagynak benne, a' hallal bővelkedő *Spreo* vize partján öt vagy hat evő 's ivó házatskák, mellyekben egy butellia ser, 's egy darab kenyér és vaj mellett úgy

el mulatgatnak az elsőbb rangú Gavallérok is, mint a' *Bétsi* Polgárság a' *Práterben*, a' leg rakottabb asztaloknál. Borral itt nem minden öntözgetheti a' foga' ágát, mert nagyon borsos; hanem a' rend kívül valóbb vendégségekben is csak pálinkával, és serrel zavarják az emberek a' véreket. — Az estvéli sétáló helye *Berlinnek* a' *Dorottya-Városában* vagyon, 's neveztetik: *Unter den Linden* A' hársfák alatt. Ez, egyfzersmind vadászó hely is. A' vadászat olly állatokra szokott lenni, mint *Bétsben* a' *Grábenen* *); hanem az itt sokkal könnyebb, mint *Bétsben* is, mert a' vadak mód nélkül bátrak, úgy hogy még magok környékezik gyakorta a' vadászokat; vagy legalább olly láthatólag teszik a' nyomokat, hogy sok szaglalás nélkül is fel találhatják őket a' hajtók. — Minden rendű embereket lehet szemlélni a' fenn említett sétáló helyen. Ott láttam a' mi Követünket *H. Reuszt*, úgy nem különben a' Török Követet, és sok más Méltóságokat is. A' nagyobb Alfzonságok, kotsikon kerülgetik a' sétáló helyet, 's mentekbe tekintgetnek bé a' sétálók' serege közzé. — Az Udvar, most kívül vagyon *Berlinen*; a' Király ugyan, és a' Hertzegek *Silesiában*, az elztendőnként tartatni szokott katonai mustrán; a' Királyné pedig a' *Freyenvaldi* ferdőben. Ugyan azért szeréntsém vala a' héten meg látni a' Királyné' nyári mulató helyét *Monbizsut*, melly felette szép. — Néhai *II. Fridrik'* testvér Öttsének *Ferdinánd* Hertzegnek a' Leánya, le mondott a' *Dessau*i örökös Hertzeg' má-

*) Igy neveztetik az az útta, a' hol szokták főképpen árulni magokat estvéneként a' *Vénus'* *Nimfái*; kiket ha egészen ki nem gyomláthat is, ugyan csak figyelmetes szemekkel tart *Bétsben* a' *Politzáj*.

mátkaságáról; minthogy reményli a' *Prussziai* Korona' Örökösével való egyesülését, 's jövendőre *Prussziai* Királynéságra való jutását. — Az *Angliai* Király' második Fia — *Yorki* Hertzeg 's *Osnabrugai* Püspök — a' ki Vejévé leve, mint tudni való, a' *Prussziai* Királynak, gazdagon megvendégelte Aug. 5-dikén a' Kir. Familiát, és sok fő tekintetű Méltóságokat *Stralan* nevezetű faluban, melly *Berlinen* fellyül egy óránnyi formán esik. Ejfeli 12 óra előtt indultak vissza *Berlinbe*, a' *Spree* vizén meg világosított hajókon 's szép musika szó alatt.

Magyar Ország.

Az *Illyriai* Nemzet, követésre méltó példáját adta a' valóságos hazafiúi szeretetnek. — Nem régiben el megy a' *Karlovitzi* Érsek *Stratimirovits* ő Méltósága, *Anasztasievits Demeter* nevezetű *Karlovitzi* Kereskedőhöz, 's emlegeti előtte, minémű hafzon áradna abból az *Illyriai* Nemzetre, ha magának lenne egy különös Universitássá. A' nemes érzékenységu Kereskedő, szívére vévén kedves Nemzetének bódogságát, leg ottan húsz ezer forintot ajánlott, az Érsek által elő hozott nemes tzelnek elzközlésére. Más nap, öfzvegyűjtette az Érsek, Nemzetebéli minden Polgár Társait, 's azok előtt is az Universitásnak szükségés és hafznos vóltát elő adja, 's *Anasztasievits* Úrnak ki nyilatkoztatott nagy-lelküségét, Polg. Társainak nevekben illendöképpen meg hálálta. Ezen, úgy fel buzdúltak más igaz Pátrioták is, hogy még az nap 33 ezer forintra szaporodott az Universitásra való fundátzió. — Virágozni fog, de bizonynal meg is érdemli, hogy virágozzon az ilyen Nemzet, mellynek Tagjait olly Nemzeti Lélek vezérli, 's olly hazafiúi buzgóság tzimerezi.

Primás *Battyáni* ő Eminentziája, következő Beszédet tartott a' Nádorispánynak Főispányi Béiktattatása' alkalmatosságával:

„So-

„Solemnem hodie agimus diem, II. Status, et Ordines, Amici et Vicini charissimi, colendissimi! quem nullo retro actorum temporum aetate viderunt Majores nostri, cujus ardentissimo tenebuntur desiderio in omne aevum posteri, celebraturi in tenerrima devotissimorum animorum gratitudine perennibus encomiis temporum nostrorum et gloriam, et felicitatem, rarae eximiae illius virtutis, exemplaris videlicet concordiae Fratrum excellentiam, singularem Serenissimorum Regiorum Principum in Nobilissimam Gentem Hungaram popularitatem, ejusque existimationem.

Coronae Princeps, in partem sollicitudinis gravium Regiminis curarum de providentia optimi Patris, et Regis nostri Apostolici *Leopoldi II.* vocatus, non substitit in solidanda Regni Apostolici partiumque adnexarum Juris sui haereditarii avita Constitutione, promovenda communi Gentis Hungariae felicitate, et gloria, quod per decursum recens feliciter terminatae Diaetae ubertim, et ab eo tempore pro omni opportunitate praefitit.

Verum ad individua promovendo cujusvis commodo, ipsique externo Nobilis Nationis Hungariae cultui impendenda officia progreditur.

Motu etenim proprio ab Augustissimo Patre, et Rege nostro amantissimo pro sua in Gentis Hungariae prosperitatem, et gloriam propensa voluntate impetravit sibi, suisque, et nobis omnibus, quo majus haud occurrere potest solatium, ut omni cum apparatu externae etiam pompae juxta veterem generosae Gentis Hungariae consuetudinem ad supremi Comitis sedem introduceret dilectissimum Fratrem suum *Leopoldum* Palatinum, Comitatum *Pest*, *Pilis*, et *Solth* articulariter unitorum in Politicis et Juridicis caeteroquin a publica administratione a se invicem inseparabilibus natum supremum Moderatorem.

Sere-

Serenissimus Regius Princeps *Carolus*, alter supremi Comitis nostri Frater natu major, jam jam ad alterius a nobis longinquæ Provinciæ suo tempore suscipienda gubernacula rogatus et destinatus a nobis discessurus, non potuit se continere de non suscipienda parte communis gaudii nostri et felicitatis nostræ in exaltatione dilectissimi Fratris sui, ut illi publicum fraterni amoris pignus, nobis vero suæ in Gentem Hungaram propensionis relinqueret testimonium, recepturus a nobis ubi ubi terrarum fuerit gratam sui memoriam, venerationem, et devotionem nostram in omnigenæ prosperitatis appreciatione, quibus sinceris votis, et contestationibus suam Serenitatem Regiam comitari nullo intermitteremus tempore.

Medius inter Fratres natu majores *Leopoldus* Hungariæ Pro-Rex, aggreditur inter amplexus dilectissimorum Fratrum, sinceros applausus ex omnibus Hungariæ Partibus confluentis Nobilitatis Officium supremi Comitis, suscipit ex animo creditæ sibi Provinciæ curam, nunquam e manibus suis, et suprema directione eandem dimissurus. Et si omnibus omnia factus Regni Palatinus, legalis inter Regem et Regnum Mediator, Generalis Regni Capitaneus, Excelsorum Dicasteriorum politicorum et juridicorum ob arctissimum de indole Constitutionis nostræ ad invicem nexum Ordinarius Præses, *Jazygum* et *Cumanorum* Supr. Capitaneus, Comitatum *Pest*, *Pilis*, et *Sólth* articulariter unitorum natus Supremus Comes, omnes cujusvis officii partes non continuo, quod ipsa eorum diversitas et numerus prohibet, uno eodemque tempore explere possit, et vel ideo ipsa legum patriarum providentia pro casus exigentia de legalibus Præsidibus prospectum sit, explebit tamen cujusvis partes pro opportunitate temporis rerum, et momentorum ratione, sciet ille cujusvis incumbentiam, activitatem, et efficaciam in Regno, et coram Regio Solio sustinere, promovere ad omnem

nem

nem Regis et Regni gloriam, et felicitatem, memor continuo Articuli Novellaris quinti recte terminatæ Diætæ.

Et profecto ita exaltatur quorumvis officiorum, per quæ vicaria functione dispescitur ipsius Regis supremum in feliciter gubernando hæreditario Regno munus, dignitas, activitas, et suam maxime recipit energiam; ita inibitur cujusvis iusta existimatio, solidatur cum avita Regni constitutione Legum ferendarum, et exequendarum sanctimonia: dum Regiæ Eminentiæ et Jurium Hæredes, officiorum non tantum titulos, vel cultum externum suscipiunt, sed et ipsas cujusvis incumbentiæ partes explendas infucato communis Boni Regis et Regni Zelo. In nullius utique manibus, ac hæreditariorum Regiorum Principum tutiori loco esse possunt res nostræ, quæ Regi et Regno ita communes, ut divisim, nec conceptibilis, nec possibilis sit domi et foris perpetuandæ felicitatis reciproci ratio.

Principii hujus veritatem inde ab aditu Regiminis expressit ipse Rex noster amantissimus, in omnibus Institutionibus suis manifestatus, et Augusta Domus suæ, et populorum sibi creditorum sollicita cura, ingenuus amor, consiliorum providentia, exequendorum justitia.

Is est Spiritus, quem Regiæ Soboli in schola paterna ad felicitatem Regnorum educatæ, et imbutæ a teneris instillavit Pater optimus; quem R. Principum propria indoles docili suscepit animo, quem verbis et factis, Rex Apostolicus, Augusta Soboles ad unam omnes, spirat continuo, ipsisque popularibus communicat.

Et ecce Inclyti Status et Ordines, Amici, et Vicini charissimi, colendissimi, et undequaque ex omnibus prope Regni Comitatus, et partibus confluentes, cum ingressu Orationis commemorata tempora felicitatis, et gloriæ nostræ, quam ipsi nobis reveximus, intemerata in Regem fide, sine-

ce-

cera fiducia, gloriæ suæ domi et foris ampliandæ patriotico zelo, animorum concordia, consiliorum pondere. Imo felicitatis nostræ, et gloriæ epocha est, quam plantavit Rex Noster Benignissimus, dum continuo enituit in cunctis institutionibus pactatis Legibus Justitia, agendorum candor, confidentiæ reciprocatio, Regnorum de indissolubili unquam successionis filo Augustæ Domui Suæ venientium sollicita cura, et ingenuus amor. — Plantatio optimi Regis et Patris, quam assidue rigant, consolidant Regii Principes quibusvis pro opportunitate officiis, et communi, et cujusvis individui promovendo commodo prona semper voluntate locatis, ut inevertibiles concipiat radices, et uberrimos omnigenæ felicitatis suppetitet fructus.

Cujus jucundissimum documentum et hodie recipiunt in unum congregati Incltyti Status et OO. suscepta Coronæ Principis ad Nos legatione ut Altissimo nomine Provinciæ hujus Pestanæ moderamen, articulariter unitorum Comitatum nato supremo Comiti, et Palatino nostro in publico confesso traderet, eundem congregatis Statibus, et illos eidem in obeundis officii partibus juncta opera et consiliis arctissimo vinciat vinculo. Immortales recipiat Serenitas Vestra Regia gratiarum actiones de omnibus cumulativè præstitis beneficiis, de solenni Supremi Comitatus, et Palatini nostri ad plenitudinem officii in propria persona introductione, et pro sua in vota nostra facili inclinatione. Sit Serenitas Vestra Regia Sponsor pro nobis optimo Regi et Patri nostro, nihil unquam a nobis desiderandum venire, quo Augustam Clementiam demereri, et nobis perpetuare possimus, officiis nostris ex affe satisfaciamus, maxime Serenissimorum Regionum Principum protectione et opera adjuti: cui congregati Status et Ordines in omni submissione se enixe commendant. Bonorum

omnium Largitor, comitetur ubique Serenitates
Vestras Regias coelesti sua benedictione in omnibus
viis, et institutionibus suis, et in seros annos servet
salvos et incolumes. “

Nagy - Váradról azt az örvendetes tudósítást
vettük, hogy az ezen hónapnak 16-dik 's több
következő napjain tartott közönséges Gyűlésére
N. Bihar - Vármegyének, olly jelentést adott bé
a' Nagyvárad Káptalan, melly szerént igen saj-
nálja, hogy a' múlt Ország Gyűlésére küldött
Követjeinek nyomtatásban ki adott irások által,
mind közönségessen a' Vármegye, mind pedig
személylyessen is annak némelly Tagjai meg-sér-
tetteknek érzették magokat. Melly meg-sértés
minthogy minden szándéka és akaratja ellen tör-
tént a' N. Káptalannak: íme most minden sértésbe
magyarázható ki-fejezéseit az említett Irásnak
vissza vonja; és azokat olyaknak tartatni kéri,
mintha azok nem irattak volna. Ehez képest a'
Rendek, mind a' Káptalant, mind annak minden
Tagjait régi szivességekbe vissza fogadták, és ezt
mind ő Felségének, mind Nádor - Ispány ő Kir.
Fő Hertzegségének, mind az Ország - Birájának,
mind a' szomszéd Vármegyéknek tudtokra
adták.

Frantzia Ország.

Közlöttük már a' Konstitúzió' *) summájából
közelébbi Levelünkben, az *Embernek és Polgár-
nak*

*) *A' Frantzia Konstitúzió ellen keményen ki-
kelt Burke nevezetű hires tudós Anglus Úr,
egy különös munkájában, melly már németre
is van fordítva illy tizimmel:*

*Bemerkungen über die Französische Revolution
und das Betragen einiger Gesellschaften in London
bey*

nak Jussait, melyeken épül az új frantzia polgári Alkotvány; úgy nem különben a' Konstitutió fundamentomos Rendeléseiről szóló Első Titulusnak foglalatját is, két tikkelyeken kívül, melyeket a' Nemzet Gyűlése töldött ahhoz. Minekelőtte tovább mennénk az említett Konstitutió summájának folytatásában, ide iktatjuk a' Lejdai Fran. Újságból azon hathatós elő-adást, melyet Bévezetés gyanánt eleibe botsátott a' Nemzet Gyűlése az Ember' és Polgár' Jussainak. Ez az:

„Meg gondolván a' Frantzia Népnek Képviselői, kik teszik a' Nemzeti Gyűlést, hogy az
Em-

bey diesen Ereignissen. Von Edmund Burke. Aus dem Englischen nach der vierten Ausgabe übersetzt. Wien bey Jos. Stahel 1791. nagy 8 rét. 432 oldal. Burke' képével az árra 2 for. 30 kr.

Ez ellen írt Pajne Úr, az Amerikai 13 Szabad Státusok' Kormányfélének Titoknokja. Angliai nyelven vagyon írva a' Pajne Úr' eredeti munkája, valamint a' Burke Úr'; hanem Frantziára is fordíttatott, 's ez a' tizimje: *Droits de l' Homme, ou Reponse à l'ouvrage de Mr Burke contre la Révolution Francoise, par Thomas Paine Secretaire des affaires étrangères pour le Congres dans la guerre de l'Amérique, & auteur de l'ouvrage intitulé le Sens commun. Ouvrage traduit de l'Anglois d'après la premiere édition. à Hambourg, chez les Freres Herold 1791.* Ez is fordíttatik németre Lipsiában.

Három ezer nyomtatvány ment el, tsak két három nap Londonban, a' Paine Úr' munkájából.

Ember' Jussainak nem tudása, el-felejtése, vagy meg-utálása egyedül való okai a' közönséges nyomorúságoknak, 's az Igazgatások' meg-vesztegetetésének: el végezték magokban, hogy egy közönséges Jelentés által elő adják az Embernek természet szerént való, el-idegeníthetetlen, 's szent jussait; hogy ezen Jelentés mindenkor szemek előtt lévén a' Polgári Társaság' Tagjainak, szüntelenül emlékeztessék őket az ő jussaikra, 's kötelességeikre; hogy a' törvényhozó, és ki-szolgáltató Hatalomnak munkálkodásaik öszve hasonlítottathatván minden szempillantásban a' polgári minden intézeteknek tzellyával, annál nagyobb tiszteletben tartassanak; hogy a' Polgároknak kívánságaik világos, és ellene mondhatatlan fundamentomos igazságokon fundáltatván, ezentúl mindenkor a' Konstitutziónak fenn-tartására, 's a' köz-bőldogságra tzelozhasanak.

Ehez képest, az Embernek és Polgárnak következendő jussait esméri 's fejezi ki a' Nemzet-Gyűlése, a' Fő Valóságnak jelenlétében, 's gond viselő szárnyai alatt: (Itt következtek, az említett jussokat magokban foglaló tizenhét Tzikkelyek).

A' Konstitutzió summája' első titulussához járuló két tzikkelyek ezek:

1.) A' Polgároknak van arra jussok, hogy ők magok válasszák a' magok' vallásoknak szolgait.

2.) A' nemzeti adósságok alatt foglaltatik bé a' Katholika Vallás' Papjainak fizetések, úgy-mint a' kik a' Nemzet Gyűlése' végzéseinek ereje szerént fizettetnek, tartatnak, válassztatnak vagy neveztetnek.

Második Titulus. Az Országnak fel-osztásáról, és a' Polgároknak állapotjokról:

I. Frantzia Ország, eggy, és meg-oszolhatatlan Egéssz: a' közönséges ki-szolgáltatásnak könynyebb

nyebb vóltaért van fel osztva a' földje 83 Osztályokra (*Departements*); minden Osztály ismét Distriktusokra, minden Distriktus Kántonokra.

II. Frantzia Polgároknak neveztetnek azok, a' kik Frantzia Atyától származnak Frantzia Országban; a' kik idegen Atyától vették származásokat Fr. Országban, 's ezen Országot válassztották magoknak lakó helyül; a' kik idegen Tartományban Fr. Atyától származtak, 's vissza tértek lakni Fr. Országba, és le tették a' polgári hitet; végre, a' kik külső Tartományokban születtek, de olly Frantzia Férjstől, vagy Asszonytól vették már akár hányadik grádusban a' magok származásokat, a' kik vallások miá kéntelenítették Hazájokoól ki költözni, 's Fr. Országba jönnek meg telepedni, és le tették a' polg. hitet.

III. Frantzia Polgárokká lesznek, a' kik idegen szüléktől származtak ugyan az Orzágon kívül, de most Frantzia Országban laknak, 's egy folytában 5 éltendőkik tart a' lakozások; ha ők ezen kívül fekvő jószágot szerzetek ottan, vagy fran. Feleséget vettek, vagy valamelly kereskedést indítottak, 's le tették a' polgári hitet.

IV. A' törvényadó Hatalom Fran. Polgárrá fogadhat, nyomos tekintetekre nézve valamelly idegent, minden más feltételek nélkül is, e' kettőn kívül, hogy t. i. az, *Frantzia Országban* telepedjen meg, 's le tegye a' polgári hitet.

V. A' polgári esküvés' formája ez: „*Esküszöm, hogy én hív leszek a' Némzethez, a' Törvényhez, és a' Királyhoz, és hogy azon Konstitutziónak meg-maradását, mellyet végzett a' konstituáló Nemzet Gyűlése 1789. 1790. és 1791. éltendőkben, tellyes erőmből fogom eszközteni.*“

VI.

VI. El vész a' fr. polgári tulajdonság 1. valamelly idegen Tartománynak Polgárjává való fogadtatás által. 2. Olly büntetésekre való ítéltetés által, mellyek a' polgári állapotból való ki-vetkeztetéssel vagynak egybe-köttetve, mind addig, míg a' büntetés alá vettetett személy vissza nem tétetik előbbeni állapotjába. 3. Az (úgy nevezetett) Kontumátzia - tartásra való ítéltetés által, míg a' Kontumátzia - tartás' ideje el nem telik. 4. Egygy olly Renddel, vagy külső Tartománybéli Testtel való egyesíttetés által, a' melly fűületésbéli különbséget, vagy papi fogadás-tételeket kívánna.

VII. Gyülekezeteket, vagy Kommunitásokat (frantziáúl *Communes*, németül *Gemeinden*) formálnak a' *Frantzia* Polgárok, a' mennyiben olylyas helybéli tekintetek alatt gondoltatnak, mellyek az ő egyesülésekből származnak, akár Városokban, akár pedig mezei határoknak bizonyos kerületeikben legyen az egyesülés. A' kiszolgáltató hatalom határozhatja meg, minden gyülekezet' kerületjének ki-terjedését.

VIII. A' gyülekezeteket formáló Polgároknak vagyon jussok, hogy választhassák magok közzül, a' törvény által meg határozott mód szerint azokat, a' kiknek kötelességek, *Municipalis* Tiszteknek nevezete alatt ki szolgáltatni a' Gyülekezetnek különös dolgait. A' Municipális Tisztekre lehet bizni némelly afféle foglalatosságokat, mellyek a' Státusnak köz-hasznát tárgyazzák.

IX. Azon regulák, mellyeket követni kell a' Municipális Tiszteknek mind a' magok municip. hivataljokat, mind pedig a' Közjót tárgyazó foglalatosságokban, ki vagynak szabva a' Törvények által.

Folytatás következik.

* * *

A' Magyar Ország-Gyűlési Deputátziók, ki-vévén a' tudományi, 's a' kereskedést tárgyazó dolgokra ügyelőket, félbe szakasztották üléseiket, 's a' jövő November' végére fognak viszont öszve gyűlni.

Hogy meg mutathassa az *Orosz* Tsászárné, mennyire betsüli ama nevezetes Tagját az *Angliai* Parlamentomnak *Fox* Urat, a' kinek böltsétségét 's ékefen szóllását esméri, az *Orosz* Birodalom és *Anglia* között meg maradott hafznos Békelség' fő elzközölőjének: ki tsináltatta fejer márványból az említett Ur' képét, 's azt a' maga kép-tartó palotájában *Demosthenes* és *Cicero* képei közzé fogja helyheztettetni. — Szép jutalma az Igaz szóllásnak.

Tudományi Dolgok.

Pofonban Véber Úrnál következő munkák jöttek közelébb világ eleibe:

Slowárně, aneb Konkordancý Bibliká, to gest: Registr na cefau Biblij Swatau, pro snadnějši gatyčskoli Gmén, Osob, Měst a Míst, jako též Řzečj a Powědenj Písem Swatých vynalezenj, s mnohau Prácý a Pilnostj od Martyna Lautsek, gináče Gallik, při Týřkwi Ewangel. Vherško. Skalicke Sl. Bož. Kazatele sezbiraný a sepsaný. Pod Zprávau pať a s Předmluwau Michala Inšitoris Mossotzy, Týřkwé Ewang. Pressporské Vher. a Slow. Slowa Bož. Kazatele wydany. W Pressporku Léta Páně 1791. Nákladem a Literámi Šimona Petra Weber. 120 Archu, in Quarto.

Ezen Könyvnek (Bibliai Konkordantziáknak) ki-adása, ez előtt 4 esztendőkkal tétetett vólt 2 forint előfizetésre közönségessé. Mivel az Előfi-

fizetők' száma nem ment többre két száznál: kén-
telenítetett a' Szerző T. *Leutsek Márton*, *Sza-
koltzai Evan*. Predikátor Úr, az előfizető Urakra
nézve ugyan három; más vevőkre nézve pedig
négy forintokra határozni az árrát. Méltóztassa-
nak tehát az előfizető Urak, a' Quietántziának
vissza szolgáltatása mellett még egy forintot le-
tenni akár a' meg nevezett Szerző Úrnál, akár
Véber Úr' Posonyi, vagy *Komáromi* könyves bolt-
jaiban, 's a' munkát meg kaphatják. Ugyan ott
mások is meg szerezhetik.

*Czimmermann Ján. Gy. Angliai Kir. Orvos
Hannoverában. A' magános Életről. Fordítottott
Németből Magyarra Sz. M. T. által. Pozsonban
és Komáromban 1791. 8. rét. 104 oldal.*

*Helikoni Virágok 1791. éftendőre. Szedte
Kazintzy Ferentz. Pozsonban és Komáromban 8.
rét. 112 oldal.*

A' két utolsó munkát, maga költségén adta
ki *Véber Úr*; kinek mi, ezen, 's ehez hasonló
gyakor izbéli hazafiúi buzgóságaért, boldog elő-
menetelt, 's hosszú életet kívánunk minden jó szívű
Magyarokkal egyetemben.

*

Küldjük az **Ország-Gyűlése** Historiájának
A a a árkusát, 's ezt egélf végezetig folytatni is
fogjuk; azután fogunk az ahoz tartozó Aktáknak
ki adásához, mellyekből már ez ideig egygy egélfz
alphabetet, az az a tól zig meg küldöttük.

Költ *Bétsben*, Auguft. 30-dik napján 1791.

